



הלכה

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל
שנים ההלולה שלו בחיי חשוך

ארץ ישראל

[אוצר היראה - מ"ז]

✪ עיקר קדושת האמונה והחכמה דקדושה, שהם עיקר החיים ואריכת ימים דקדושה, הוא בארץ ישראל, בחינת **למען ירבו ימיכם** וכו' **על האדמה**; ובחוץ לארץ אין שום חיות כלל, רק על ידי מה שמשכימין ומעריבין בבתי כנסיות ומדרשות ולומדין וקורין קריאת שמע, על ידי זה ממשיכין קדושת ארץ ישראל גם בחוץ לארץ, כי [הבתי כנסיות ומדרשות] הם בחינת **מקדש מעט**, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וזה עיקר חיותנו בזמן הגלות (הלכות ספר-תורה ד' - אות י"ז).

מלכתב

[מספר אפי הנחל - מכתב ע"ב]

✪ ב"ה, כ"ה סיון תשכ"ה.
לכבוד בת עיני ולבי, מר ... החביב בעיני ה' כבן יחיד, כבן יקר, ומתפאר בו בכל העולמות, על גודל תשוקתו ותבערת לבבו, לחסות תחת כנפי המנהיג החכם האמת, שמעלה כל הנפשות מבטן שאול, מתכלית הגשמיות דגשמיות, לעילא ולעילא מכל הרוחניות. ברכה וחיים ושלום.



✪ עיקר כבוד וגדולת המלכות הוא, על ידי ענווה דייקא. וכל מה שיש להמלך ענווה ביותר, מתפשט מלכותו ביותר. במקום גדולתך שם אני מוצא ענוותנותך, לבוא ולדבר לפניך את אשר ישים ה' תחת הקולמוס. דע אחי והאמין, כי מעת תחילת היותך בבטן אמך נגזר עליך מאת הבורא, שתהיה נשיא על ישראל. כדי שתרחם על עם ה', ברחמנות האמיתית.

ובגודל שכלך הישר ולשוך הצח והמפואר, תלמד העם את האמת הנורא, אשר הופיע ה' לנגד עיניך בכמה גלגולים נפלאים, בדרך סג ופלא, זה שבע שנים. ותפתח עיניהם ולבם של ישראל, שכולם יראו ויבינו האמת האמיתי הגנוז וצפון ונעלם מעין כל, שהוא עיקר חיות וקיום כל הבריאה, וממנו תצמח הגאולה האחרונה לעם ישראל ולכל העולם כולו, שכולם ידעו את ה' ויתנו לו כתר מלוכה.

✪ כבר כתבתי לך קצת, מעניין האהבה אשר עשה ה' בינינו, אשר לא נמצא בכל העולם אנשים אחים, נאמנים, אמתיים כמותנו. מאת ה' היתה זאת, מן השמים, אבל אנחנו צריכים לשמור עצמנו מאוד, שלא תפגום האהבה חס ושלום אפילו כחוט השערה. כי ראוי לנו, לאהוב עצמנו ביתר שאת ויתר עוז, מחמת שזכינו שיהיה לנו איזה חלק בפרסום והתגלות אור הצדיק האמת בעולם, אשר בזה תלוי תיקון העולם בשלמות. ✪ אוהבך הנאמן, הדרוש שלומך וטובתך, ומתפלל תמיד על בריאותך והצלחתך בנפש ונפש, לאורך ימים ושנים טובים.

ישראל דב אודסר

סיפור

[שיבתי ה"ו, כ']

© בעת שהיה [רבינו הקדוש זצ"ל] יושב בבית חותנו, כשהיה חפץ לדבר עם הבעל-שם-טוב זכרוננו לברכה, דהיינו לילך על קברו ולבקש מאתו איזה דבר בקשה, היה רגיל לנסוע לקהלת סמילא, שהיה סמוך לבית חותנו, והלך על קבר הצדיק המפורסם, מורנו הרב ישעיה מיאנוב זכרוננו לברכה, שהיה מונח שם, ועשה את הצדיק הנ"ל לשליח, שילך ויודיע להבעל-שם-טוב זכרוננו לברכה, את בקשתו מה שהיה צריך אז.

וירא את המקום מרחוק ... (בראשית כ"ב, ד')

[אוצר היראה - יראה ועבודה, צ']

וזה בחינת מה שכתוב באברהם אבינו: **וירא את המקום מרחוק**, וכן אצל מרים: **ותצב אחותו מרחוק**, היינו שראו את הישועה-שלמה סמוכה וקרובה מאוד ומזומנת לבוא, אך אף-על-פי-כן לעת עתה עדיין הדבר רחוק מאוד, וצריכין עוד לצפות הרבה לישועתו יתברך ולחמלתו הגדולה, וכן הוא בכל דור בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, כמבואר בפנים. וגם עתה בדור הזה, אחר כל הישועות הגדולות, שזכינו ליציאת מצרים ולקבלת התורה ולכנוס לארץ-ישראל ולבנין בית הבחירה, וכבר הראה לנו השם יתברך התקרבות גדול ונפלא על-ידי גדולי הצדיקים בני עליה שהיו בכל דור ונפלאותיהם אשר עשו, אף-על-פי-כן הישועה השלמה רחוקה מאתנו עדיין מאוד.

וכן להפך, אחר כל החורבנות וההתרחקות, רחמנא לצלן, אף-על-פי-כן מי שמתכל על האמת לאמתו, רואה גם עתה ישועות השם ונפלאות חסדיו בכל יום ובכל עת, כמו שכתוב: **על נסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת**. ואפילו מי שאין לו דעת אמתי לראות נפלאות חסדו וישועתו יתברך בכל יום, צריך על-כל-פנים להאמין בזה הרבה, שחסדיו יתברך מתחדשים עלינו בכל יום, וכמבואר במקום אחר, שזה כוונת הכתוב: **חדשים לבקרים רבה אמונתך**, וכמו שתקנו לנו חכמינו ז"ל לומר בכל יום כמה פעמים "על נסיד וכו'" וכיוצא הרבה; אך אף-על-פי-כן כל הישועות עדיין הם בבחינת **וירא את המקום מרחוק**, שראוין הישועה בכל עת, אבל עדיין היא רחוקה מאוד.

ואף-על-פי-כן אנו רואין הישועה בעינינו בכל עת, כי הלוא אנו רואין שאנו זוכין בכל יום להניח טלית ותפלין ולקיים כמה מצוות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: **אפילו פושעי ישראל מלאים מצוות כרמון**, ובוודאי זה לנו לישועה נפלאה ונוראה, כי רק זה הוא התכלית מכל העולם, כי לא ישר לנו שום דבר, רק מה שאנו זוכין לחטוף מזה העולם העובר איזה תורה ומצוות קצת, אשר הם חיינו לנצח.

ובפרט מי שזוכה לטעום איזה טעם בתורה, בפרט בחידושי-תורה אמתיים וכו', הוא רואה בודאי נפלאות חסדיו וישועתו יתברך בכל יום ובכל עת; אבל צריך לידע, שאף-על-פי-כן הכל הוא רק בבחינת **וירא את המקום מרחוק** ובבחינת **מרחוק ה' נראה לי** - מרחוק דייקא, ועל-ידי-זה דייקא יכול כל אחד לפום דרגו להתחזק ולשאר על עמדו בכל עת בכל מה שיעבור עליו, בבחינת **מרחוק תביא לחמה** - לחמה דאורייתא, שאי אפשר לקבל עצות התורה והעבודה כי אם ממרחק דייקא, היינו שצריכין לידע שכל נקודה ונקודה טובה שהשם יתברך עוזר להאדם בגשמיות וברוחניות, הכל נמשך ובא ממרחק מאוד מאוד, כי לפי גשמיותו הוא רחוק מישועה מאוד, כמו שכתוב: **רחוק מישועתי דברי שאנתי**.

אך רחמיו יתברך רבים מאוד ומביא לחמו ממרחק מאוד מאוד, וגם אחר שהביא לחמה של תורה שהוא ישועתו, עדיין הוא רחוק מאוד מאוד, ורק זה הוא התקרבותו, כי ההתרחקות תכלית ההתקרבות, כי כשיודע שהוא רחוק מאוד, הוא דייקא זוכה להתקרב אליו יתברך בתכלית ההתקרבות; ותכף שהוא סובר שכבר קרוב הוא אל השם יתברך, אז ידע שבוודאי הוא רחוק מאוד ממנו יתברך.



העיר היו ישנים על הגגות. ואני נמתי גם-כן, אבל אני הייתי אוהב לעמוד שעתים-שלוש לפני אור הבוקר, אני קמתי וירדתי מהגג אל הבית והבית שלנו לא היה לו חלונות, היה כמו מערה, והיה החום נורא מאד, והייתי כמו אחד שטובל את עצמו עם הבגדים במים מרוב זעה.

נו, ואני סבלתי את זה וכשיצאתי מהבית לא יכולתי לנשום, ועליתי על איזה מדרגות סמוך להגג, אחרי חצות הלילה האוויר קצת יותר קריר ואז עיקר השינה, עיקר החיות. אז הרגשתי חיות כזה, קרירות, אוויר. ואני אז ירדתי לחדר והיה לנו מנורה קטנה והדלקתי

אותה ואמרתי תהלים והתחלתי להתפלל. אז האבא ראה שאני עושה עוול, כי כל השבוע הדלקתי את המנורה על כמה שעות, והיה להם בקבוק נפט שהספיק משבת לשבת ובכל יום ראשון צריכים לקנות בקבוק נפט, והגיע שבת ולא היה נפט. אז הם אמרו: "אוי, ישראל בער עושה לנו צרות כאלה, הוא הדליק את הנפט ואין לנו לגמור את השבוע". אוי יוי יוי...

מבין החסידים היה איש אחד זקן מאד, הוא היה תלמיד חכם וירא שמים ובעל-מקובל, ואני הייתי עוסק אתו שיקרב אותי להשם יתברך, והוא הטה אוזן לכל הדבורים שלי והוא היה מתפלל מאד, "מה זה, יש עוד ילדים כשרוניים לומדי תורה ויראי השם ולא שומעים מאף אחד שהוא סובל כל-כך מהיצר הרע". על-כל-פנים הוא קיבל אותי באהבה, והוא היה גר קצת רחוק מהבית-הכנסת והיה נשאר אחרון אחרי תפילות ערבית, וכמעט בכל לילה אחרי התפילה הלכתי אתו ביחד לאט לאט עד שהגעתי לביתו, ועל הדרך ספרתי לו כל

הכאבים שלי, כל מה שעובר עלי, והוא רצה לעזור לי, הוא דיבר אתי מאמונה, בוודאי היה לי טובה, אבל שיקח מאתי, שיאיר עלי אור כזה שאני הייתי צריך - לא היה לו.

על-כל-פנים היה לי כמה מדריכים, מאמינים, שהם למדו אתי עד שנעשיתי בר-מצוה. אחרי הבר-מצוה קירב אותי מאד איש אחד חסיד זקן שלעת זקנה נעשה אדמו"ר בירושלים (הוא הר' מיטל מסלוניס, ז"ל), הוא לימד אותי זוהר וגמרא ומשניות והוא היה רבי שלי. ואני הייתי הרבה זמן בביתו וראיתי שכל רגע הוא מקדיש רק ללמוד התורה, הוא היה ירא השם ובעל מידות טובות, אני חשבתי שהוא מלאך השם צבאות!

ואני חפשתי מסירות נפש וספרתי לפני כמה אנשים כל עוונותי, כל מה שעבר עלי, בשביל שרצייתי לצאת מהבוץ, רצייתי להשתנות, אז חשבתי: "אני אגלה את המחלה, אז ידעו יותר איך לעזור לי".

על-כל-פנים עבר עלי מה שעבר עוד ועוד ועוד, עד שנעשיתי בן שבע-עשרה שנה. ואז.. התחיל השם יתברך לעשות עמי נסים ונפלאות, ראיתי השגחה של השם יתברך שמרחם עלי ועוזר לי בכל פעם. אני שמעתי על כל מיני חסידויות ורק על השם ברסלב לא שמעתי מעולם. אבל השם יתברך יודע את המחשבה והלב, הוא ראה שאני מפיקר עצמי ומנבל עצמי בפני בני-אדם, כשאני ראייתי איש אחד זקן ירא שמים אז ספרתי לו כל לבי כדי שיוציא אותי מהחושך והתאוות. השם יתברך ראה את לבי והוא רצה לעשות אתי חסד להתקרב לרבינו, אבל איך? אני לא יודע אפילו שיש ברסלב בעולם, איך אתקרב לרבינו...

אחינו בית ישראל

תרמו נא, בעין יפה, למען

הוצאת העלון שלכם, המפיץ דעת רבינו הקדוש בעולם!

הפקדות בכל סניפי הדואר, חשבון מס' 89-2255-7

מערכת: 050-6741702 / 02-5829086 / 054-7587032 / מכתבים: ת.ד. 27100 ירושלים 91270 / שידוכי מצוה: 050-6870043 (13:00-16:00)



רצון וכיסופין

[אוצר היראה - רצון וכיסופין, י"ט]

❖ מבואר בדברינו כבר כמה פעמים, שעיקר שבירת המניעות הוא על ידי תוקף הרצון והחשק דקדושה, שעל ידי זה משריין כל המניעות וזוכין להוציא כל הדברים שבקדושה מכח אל הפועל, בשלמות. אך מחמת שכל אחד רואה עוצם ריחוקו מהשם יתברך, ושזה כמה שהוא נכסף אל הטוב ועדיין לא עלתה בידו, על ידי זה רבים מתרשלים אפילו מהרצון והחשק הטוב.

❖ על כן, צריכין ליזהר מאד להזכיר את

עצמו בכל פעם, את כל החסד והטוב שכבר זכינו בזה העולם. כי כבר זכינו לקבל את התורה כולה שבכתב ושבכל פה, ולהתגלות חידושי תורה נפלאים כאלה שנתגלו על ידי הצדיקי אמת שבכל דור. ועל ידי שזוכרין זאת היטב בכל פעם, על ידי זה יש לנו כח לייחל ולקוות ולצפות לישועה, ברצון חזק, גם עתה, עד שנוכה על ידי זה לשבר כל המניעות, ולבוא לתכלית האמת (הלכות הכשר כלים ד' - אות כ"ו).

עצות

[ליקוטי עצות - תלמוד תורה, ל"ב-ל"ג]

❖ שלמות האדם הוא שיהיה צדיק ולמדן. כי אם אינו למדן, אמרו חכמינו ז"ל: **ולא עם הארץ חסיד**, ולמדן בלבד בוודאי אינו כלום, כי אפשר להיות למדן ורשע גמור, חס-ושלום, **ולא זכה נעשית לו סם מוות**. על-כן צריך שיהיה למדן בתורה וחסיד במעשים טובים, ואז הוא דומה למלאך ה' צבאות, והוא מצייר אותיות התורה לטוב, ומביא חיים וכל טוב לעולם. ומי שטועה וסובר שבחינת למדן לבד הוא העיקר הוא בחינת **אחר שקצץ בנטיעות**.

❖ ואפילו הצדיק הגמור שהוא צדיק ולמדן כשנופל לפעמים ממדרגתו, כידוע שאי-אפשר לעמוד תמיד על מדרגה אחת, אזי בעת שנופל ממדרגתו, אם ירצה להחזיק את עצמו במדרגת למדן שנשאר לו, הוא לא טוב, רק צריך להחזיק עצמו ביראת שמים ונקודות טובות שנשאר בו עדיין.

תפילה

[לקוטי תפילות א', ל"א]

❖ ובכן, תרחם עלי ברחמך הרבים, ותחנני בחסדיך הגדולים, ותשמרני ותצילני מכל מיני אסורים דאורייתא ודרבנן. ותזכני לעסוק בתורתך הקדושה תמיד יומם ולילה, ותעזרני ללמוד בהתמדה גדולה ספרי הפוסקים, ותהיה עמי תמיד, ותחנני מאתך דעה בינה והשכל, לברר כל דיני איסור והתר, ואזכה לידע בבירור כל הדינים לאמתתן, עד שאזכה על-ידי-זה לברר הטוב מן הרע, הכשר מן הפסול, הטהור מן הטמא, המותר מן האסור.

❖ ותזכני ללמוד, בקדושה ובטהרה גדולה, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תורתך באהבה בקדושה גדולה, ואזכה להיות צדיק ולמדן באמת, ותזכני לשמירת ותיקון הברית בכל הבחינות, בתכלית השלמות, לשמירת ברית עלאה ולשמירת ברית תתאה, בקדושה ובטהרה גדולה באמת.

שיחות

[דיבורים ושיחות ממורינו ר' ישראל בער אודסה, זצ"ל-ג']

❖ יש כמה ספורים לספר. על-כל-פנים אני היה לי רצונות חזקים לקום בחצות לילה ולהגיד הרבה תהלים ולהתפלל, והיה לי מלחמות כבדות, וחפשתי מקום הצלה ולא מצאתי רפואה לנפשי.

❖ ואני זוכר, בטבריה היה אוויר חם מאד, והחום היה כל-כך חזק ביום עד שבלילה היה גם-כן חם מאד, כי האבנים נתחממו מהשמש, וכל

